

Depoty uložené v kutnohorském muzeu

J o s e f K R E M L A

NL 73, 2018, s. 146–155

Coin boards preserved in the Kutná Hora (Kuttenberg) museum

The Bohemian Museum of Silver in Kutná Hora (Kuttenberg) has recently eleven coin boards and seventeen single finds in its numismatic collection. Some 20 years ago, Z. Petrání gave a lecture about them during the numismatic colloquy in Pardubice. This article should correct some inaccuracies and adds new information about the coin boards preserved in the Kuttenberg museum.

— board; find; The Bohemian Museum of Silver in Kutná Hora (Kuttenberg).

— poklad; nález; České muzeum stříbra v Kutné Hoře.

České muzeum stříbra v Kutné Hoře má v současné době ve své numismatické sbírce uloženo jedenáct depotů a dalších sedmnáct nálezů jedné nebo několika ztrátových mincí. Nálezovým souborům se před 20 lety věnoval Zdeněk Petrání na numismatickém semináři v Pardubicích.¹ Svým článkem bych rád doplnil nové informace o našich nálezech a případně opravil některé nepřesnosti. Jednotlivé depoty řadím chronologicky podle (přibližného) data jejich uložení, zatímco Z. Petrání je seřadil chronologicky podle data nálezu.

Hromadné nálezy (HN)

HN 1. Hodkov² (uložen na počátku 12. století)

Jediným denárovým depotem našeho muzea je tzv. Hodkovský nález. Podle P. Radoměrského byl hrnec³ s přibližně 1000 kusů denárů knížete Vladislava I. vyorán v dubnu roku 1961 pracovníky JZD Josefem a Václavem Královými na poli nedaleko kostela sv. Václava. V srpnu 2007 ale navštívila naše muzeum paní Stanislava Holíková, která byla u nálezu coby malé děvče a která za nálezce označila svého otce Josefa Růžka (1926–1971).⁴ Do muzejní sbírky se

* Bc. Josef KREMLA, České muzeum stříbra (Kutná Hora), kremla@cms-kh.cz.

¹ PETRÁŇ, Zdeněk: *Nálezové mincovní celky v Okresním muzeu v Kutné Hoře a stav jejich poznání*, in: Dokumentace a prezentace dějin české mince a měny grošové doby v našich muzeích, Pardubice 2002, s. 69–74.

² RADOMĚRSKÝ, Pavel: *Nález přemyslovských denárů 12. století v Hodkově u Kutné Hory*, in: Práce muzea v Kutné Hoře 3–4, Kutná Hora 1964.

³ Inventární číslo K2/33.

⁴ Interní sdělení ČMS podané RNDr. Janou Královou.

z nich dostalo 925 denárů.⁵ Celý depot však obsahoval pouze čtyři typy Vladislavových denárů. V roce 1970 bylo z expozice na Hrádku ukradeno 18 mincí, přičemž pachatel si odnesl všechny denáry Radoměrského typu D, který byl zastoupen pouhými 14 kusy. Další denár se „ztratil“ v roce 1971 na městském oddělení VB, které si jej vypůjčilo k fotodokumentaci. V současné době tak nález obsahuje 906 denárů.

HN 2. Kutná Hora – Mišpulky⁶ (1. polovina 14. století)

Poklad nalezl 5. prosince 1934 dělník J. Hurt při bourání ohradní zdi u pole Františka Kotrby v Kutné Hoře v dnešní ulici V Mišpulkách. Hned druhý den zajistil správce kutnohorského muzea František Grimm 70 (z nalezených 72) pražských grošů Jana Lucemburského.⁷ Od samého začátku bylo zřejmé, že se jedná o groše falešné, ale ražené v královské mincovně ve Vlašském dvoře.

Nález byl v muzeu katalogizován v roce 1965,⁸ ale to obsahoval již jen 55 grošů. Nálezem se v 70. letech ve spolupráci s Ing. Ivo Pánkem znovu zabývala numismatička muzea Helena Štroblová.⁹ Jeden z pražských grošů¹⁰ byl proto předán do Ústavu nerostných surovin Kutná Hora k provedení analýz, při kterých byl zničen. Další dva kusy se ztratily před rokem 1990, dva pak byly ukradeny z expozice muzea v Kamenném domě v roce 1992. V současné době tak nález čítá už jen 50 grošů. Další dva kusy¹¹ zařazené do systematické evidence však dle zjištění Z. Petráně hmotností i razidly odpovídají nálezovým exemplářům. Celý nálezový soubor byl ale v roce 2004 konzervován, takže přišel o svou původní přirozenou patinu. (Viz obr. 5b na 3. straně obálky.)

HN 3. Zderadiny¹² (okolo roku 1419)

Dne 16. března 1935 nalezl lesní dělník Antonín Malkovský v lese Dubina během práce keramickou nádobku s pražskými groši Václava IV. Nález v počtu 69 kusů byl zkoumán v Národním muzeu. Část nálezů byla uložena v tehdejšímu Muzeu v Uhlířských Janovicích (20 kusů), po pěti, resp. čtyřech kusech získaly obecné školy ve Zbizubech a Zderadinách, zbytek (40 kusů) zůstal majiteli lesa Správě státních lesů a statků v Kácově. Všechny groše se nakonec podařilo

⁵ Inventární čísla M1/1320 až M1/2242 – v roce 1966 zpracovala podle P. Radoměrského PhDr. Alena Pospíšilová.

⁶ NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela (red.): *Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II*, Praha 1956 (dále jen *Nálezy II*), č. 2003.

⁷ GRIMM, František: *Nález grošů Jana Lucemburského v Kutné Hoře 1934*, Numismatický časopis 11–12, 1936, s. 98.

⁸ Inv. č. M1/86 až M1/140 – v roce 1965 zpracovala PhDr. Alena Pospíšilová.

⁹ ŠTROBLOVÁ, Helena: *Příspěvek k nálezům falešných pražských grošů Jana Lucemburského z Kutné Hory-Mišpulek*, Numismatické listy 29, 1974, s. 13–20.

¹⁰ Inv. č. M1/129.

¹¹ Inv. č. M1/149 a M1/2758.

¹² *Nálezy II*, č. 2239.

shromáždit v Muzeu v Uhlířských Janovicích. Obsahoval-li nález původně více kusů, jak naznačuje Nohejlová,¹³ nelze dnes již bezpečně určit.

V roce 1979 převzalo Okresní muzeum Kutná Hora i sbírky z Uhlířských Janovic. Poklad ze Zderadin byl tehdy vystaven v muzejní expozici a obsahoval pouze 56 grošů, které jsou v muzeu uloženy dodnes.¹⁴ Následně Štroblová provedla i první podrobné zpracování nálezu.¹⁵

HN 4. Červené Janovice¹⁶ (po roce 1460)

V červnu roku 1908 byla při bourání gotického kostela sv. Martina v Červených Janovicích¹⁷ nalezena keramická nádobka s velkým množstvím drobných mincí.¹⁸ Část nálezu si sice rozebrali dělníci a asi i další místní obyvatelé, ale přesto se značná část mincí, včetně nádobky,¹⁹ dostala do kutnohorského muzea. Bohužel se v muzeu nezachovala původní evidence numismatických sbírek, kterou v letech 1880 až 1926 vedl Emanuel Leminger. K dispozici máme jen jeho odhad, že nález čítal okolo 1 500 mincí, a rukopisné poznámky ke zpracování nálezu. Z nich jsme spočítali, že zachráněná část nálezu čítala asi 1000 mincí.

● 1: MORAVA, Jošt I. Lucemburský (1375–1411), mincovna *Brno*, haléř se čtyřhrázem.

Naleziště: **Červené Janovice 1908.**

Sbírka: České muzeum stříbra v Kutné Hoře, inv. č. M1/15312. Zvětšeno 2:1.

V současné době nález čítá 777 kusů mincí.²⁰ Porovnáme-li ale původní Lemingerův popis s moderní katalogizací, zjistíme, že několik mincí zařazených dnes do nálezu do něj zcela určitě nepatří. Naopak v systematické sbírce je rozřazeno několik jiných mincí, které by do nálezu naopak patřit mohly.

¹³ NOHEJLOVÁ, Emanuela: *Nález grošů u Kácova*, Numismatický časopis 11–12, 1936, s. 111.

¹⁴ Inv. č. M1/6644 až M1/6699 – v roce 1981 zpracovala PhDr. Helena Štroblová.

¹⁵ ŠTROBLOVÁ, Helena: *Nález grošů Václava IV. ze Zderadin na okrese Kutná Hora*, Numismatický sborník 18, 1989, s. 200–208.

¹⁶ *Nálezy II*, č. 2527.

¹⁷ Původní gotický kostel byl zbourán a nahrazen větším svatostánkem v novorománském stylu podle návrhu Matěje Krcha.

¹⁸ LEMINGER, Emanuel: *Nález mincí*, Památky archeologické a místopisné 23, 1909, s. 596–598.

¹⁹ Inv. č. K 1396.

²⁰ Inv. č. M1/4714 až M1/ 5428 – v roce 1970 zpracoval PhDr. Tomáš Velímský; inv. č. M1/5873 až M1/5937 – v roce 1976 zpracovala PhDr. Helena Štroblová.

A bez zajímavosti rozhodně není fakt, že v roce 2014 získalo muzeum jako odúmrť šest drobných mincí,²¹ u kterých byl přiložen lístek s autentickým nápisem: „*Takových peněz bylo nalezeno velké množství při bourání kostela starého za oltářem v Črv. Janovicích*“. Domníváme se tak, že se jedná o část z rozebraného nálezů. Jednalo se o brněnský haléř se čtyřrázem markraběte Jošta,²² dva vídeňské půlfeniky se čtyřrázem Albrechta V.,²³ fenik se čtyřrázem z biskupství Augšpurk – patrně za Petra ze Schaumburku,²⁴ a dva blíže neurčitelné půlfeniky se čtyřrázem.²⁵

HN 5. Poličany²⁶ (před rokem 1526)

Poklad daroval do muzea v roce 1928 profesor státní reálky Josef Haken.²⁷ Nález v té době obsahoval 215 kusů bílých jednostranných peněz Vladislava II. Jagellonského a jeho syna Ludvíka I. Podle Štroblové obsahoval soubor v roce 1983 již jen 192 mincí, ale ve skutečnosti soubor dodnes obsahuje mincí 202.²⁸ Jedná se o 28 kusů mincí Vladislava II. a 174 kusů Ludvíka I.

HN 6. Dolní Kralovice²⁹ (počátek 16. století)

O nález pokladu pražských a saských grošů a rakouských a bavorských feniků z Dolních Kralovic bohužel nevíme nic bližšího. Známe pouze jeho složení, resp. složení té části, která se dochovala.³⁰ Nález v současné době čítá 140 mincí, které muzeum převzalo v roce 1977 z muzea v Uhlířských Janovicích. K původu mincí tak nelze napsat nic určitého.

Návrh Z. Petráň, že byly mince nalezeny při asanaci obce v rámci výstavby vodní nádrže Švihov, je sice možný, ale ne moc pravděpodobný. Výstavba přehrady začala v roce 1965 a to by si nález mincí ohlířeli odborní pracovníci kutnohorského muzea, které mělo v této době na poli numismatiky celokrajskou působnost. Vzhledem ke stavu evidence sbírek v uhliřskojanovickém muzeu mohl být nález učiněn prakticky kdykoliv a jen nikdy nebyl do muzejní sbírky zapsán.

HN 7. Kutná Hora – Karlov³¹ (počátek 16. století)

Dne 12. dubna 1989 byl při výstavbě Středního odborného učiliště Teplotechny v Kutné Hoře nalezen depot 25 kusů pražských grošů. Mince byly určeny

²¹ V roce 2016 zpracoval Bc. Josef Kremla.

²² Inv. č. M1/15312.

²³ Inv. č. M1/15313 a M1/15314.

²⁴ Inv. č. M1/15315.

²⁵ Inv. č. M1/15316 a M1/15317.

²⁶ ŠTROBLOVÁ, Helena: *Nové nálezy mincí z Kutné Hory a nejbližšího okolí*, Numismatický sborník 16, 1983, s. 150–152.

²⁷ *Zpráva Archeologického sboru „Wocela“ v Kutné Hoře v letech 1908–1928*, Kutná Hora 1929, s. 51.

²⁸ Inv. č. M1/2256 až M1/2457 – v roce 1966 zpracovala PhDr. Alena Pospíšilová.

²⁹ PETRÁŇ, Z.: *Nálezové mincovní celky*, s. 73.

³⁰ Inv. č. M1/6700 až M1/6839 – v roce 1982 zpracovala PhDr. Helena Štroblová.

³¹ Nálezová zpráva č. X2-2/93.

H. Štroblovou jako pražské groše Václava IV. (1 kus), Jiřího I. z Poděbrad (7 kusů) a Vladislava II. Jagellonského (17 kusů). Spolu s mincemi byly nalezeny i dva malé zlomky nádoby s vrstvičkou měděnky. Dodatečně byly nalezeny další 2 blíže neurčené groše a 4 jejich zlomky.³²

V letech 1987 až 1990 bylo do Okresního muzea Kutná Hora začleněno jako jeho pobočka Městské muzeum Čáslav. A protože numismatička muzea sídlila v té době v čáslavské pobočce, byl do ní převezen i celý numismatický fond. V roce 1989 a 1990 však došlo k vloupání do muzea a odcizení části numismatické sbírky. Z prvního vloupání existuje znalecký posudek s oceněním ukradeného materiálu, ke druhému vloupání bohužel nemáme žádné doklady. Výše zmíněný depot byl pravděpodobně odcizen v roce 1990.

HN 8. Kutná Hora – Čáslavská brána³³ (po roce 1543)

Dne 28. listopadu 1931 byla v místě bývalé Čáslavské brány v hloubce asi 2 metrů nalezena nádobka silně oxidovaných mincí. Nález byl sice zajištěn, přesto bylo dle nálezové zprávy uložené v muzeu rozebráno 150 až 200 kusů mincí. První zpracování nálezu provedli PhDr. Emanuela Nohejlová a inspektor Josef Štolba, správce muzea v Kolíně. Podle jejich návodu nález publikoval správce kutnohorského muzea František Grimm.³⁴ Zachráněný nález čítal 1 131 pražských grošů, 45 bílých jednostranných penízků a 8 grošů míšeňských.

V současné době nález obsahuje pouhých 553 kusů evidovaných pod třemi skupinami inventárních čísel.³⁵ Jedná se o 539 pražských grošů Ferdinanda I., dalších pět zlomků pražských grošů, osm bílých jednostranných penízků Vladislava II. Jagellonského a jeden jeho zlomek. V systematické sbírce je pak rozřazeno několik dalších grošů, které by bylo možné s tímto nálezem spojit. Součástí nálezu byl původně např. jeden pražský groš Ludvíka I. Jagellonského. Ve sbírce muzea jeden Ludvíkův groš je,³⁶ ale i jeho ztotožnění s tím z nálezu je v současné době problematické. Nález byl totiž v letech 2005 a 2006 konzervován, čímž ztratil svou původní patinu a tím i pravděpodobnou možnost přiřazení dalších kusů na základě obdobného stavu dochování.

HN 9. Kácov³⁷ (po roce 1641)

Poklad nalezli 12. dubna 1951 v dopoledních hodinách Božena Keltnerová a Václav Šebestian v lese na vrchu Vlachov u kamenného mostu při hloubení jámy pro stromek. Celý nález, tedy všech 25 mincí, je dodnes kompletní a jako

³² Všechny nalezené mince byly evidovány pod přír. č. 272/89.

³³ *Nálezy II*, č. 2891.

³⁴ GRIMM, František: *Kutnohorský grošový nález*, Numismatický časopis 9, 1933, s. 95–98.

³⁵ Inv. č. M1/466 až M1/976 a M1/1122 až M1/1149 – v roce 1965 zpracovala PhDr. Alena Pospíšilová; inv. č. M1/6059 až M1/6067 – v roce 1977 zpracovala PhDr. Helena Štroblová.

³⁶ Inv. č. M1/2767.

³⁷ NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela (red.): *Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III*, Praha 1957 (dále jen *Nálezy III*), č. 3425.

jeden z mála tak neutrpěl muzejní „péčí“ předchozích generací.³⁸ Složení početně malého, ale svou hmotnou hodnotou zajímavého souboru (3 dukáty, 6 tolarů, 4 čtvrttolary a 12 tříkrejcarů) publikovala PhDr. Emanuela Nohejlová-Prátová.³⁹ (Viz obr. 5a na 3. straně obálky.)

V roce 2017 jsem se pokusil zjistit k nálezů bližší informace. Kácovští pamětníci však o něm nemají žádnou povědomost, žádné informace o něm nejsou ani v obecní kronice, ani v zápisech rady MNV Kácov. A je jen malou perličkou, že nález v roce 1951 převzal správce numismatického oddělení našeho muzea pan František Hubert, o kterém nemáme kromě této jediné žádné jiné zprávy.

HN 10. Chlum u Staňkovic⁴⁰ (po roce 1662)

Nález mincí v Chlumu u Smilovic⁴¹ podrobně zpracovala E. Nohejlová-Prátová.⁴² Část depotu by měla být uložena v Národním muzeu (19 kusů), neznámá část v muzeu v Uhlířských Janovicích, ale většina nálezů (440 kusů) se měla dostat do tehdejšího Okresního muzea Kutná Hora. Jednalo se o pestrou směs mincí 16. a 17. století nejen ze všech Habsburských zemí, ale i ze Saska, Polska, Benátek, Španělska a Španělského Nizozemí. Ve sbírkách našeho muzea ale žádný takovýto nález evidován není, takže je pravděpodobné, že jako mnohé jiné byl i tento zcela rozřazen do systematické sbírky. Mince z tohoto depotu jsou tak pravděpodobně zachráněny, ale depot samotný je nenávratně ztracen.

HN 11. Vsesoky (kolem roku 1740)

Dne 25. května 1969 našel M. Kvapil při kopání základů plotu u domku své tchyně paní Šibravové větší množství stříbrných mincí. Po podrobném prozkoumání výkopu našel celkem 733 mincí a několik zeleně glazovaných fajánsových střepů. Celý nález následně převzali pracovníci muzea.⁴³ V současné době je v muzeu uloženo 733 mincí,⁴⁴ fajánsové střepy⁴⁵ však nebyly při poslední revizi dohledány. Stejně tak i u mincí samotných je několik nejasností. Aktuálně tři mince chybí, ale jiné tři v nálezů zase přebývají.⁴⁶ I tento rozsáhlý nález by tak potřeboval hloubkovou revizi a řádné zpracování. Podle rukopisu T. Velímského by měl nález obsahovat krejcarové ražby v hodnotě 15, 6, 3 a 1 krejcarů, grešlí a haléřů. České ražby jsou zastoupeny 51 mincemi, Morava 17 mincemi,

³⁸ Inv. č. M1/4689 až M1/4713 – v roce 1970 zpracoval PhDr. Tomáš Velímský.

³⁹ NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela: *Nález v Kácově*, Numismatický sborník 1, 1953, s. 118.

⁴⁰ *Nálezy III*, č. 3587a.

⁴¹ Dnes jsou Chlum i Smilovice osadami obce Staňkovice.

⁴² NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela: *Nález u Chlumu*, Numismatický časopis československý 8, 1932, s. 127–130.

⁴³ Podle nálezové zprávy č. S 1/69 vypracované T. Velímským byl depot převzat 7. července v počtu 734 mincí; podle rkp. článku připravovaného T. Velímským pro Numismatické listy byl depot převzat 7. srpna v počtu 733 mincí.

⁴⁴ Inv. č. M1/3956 až M1/4688 – v roce 1969 zpracoval PhDr. Tomáš Velímský.

⁴⁵ Příř. č. 281/69.

⁴⁶ Bohužel standardním způsobem řešení chybějících položek bylo v 70. a 80. letech minulého století přiřazení mincí obdobných, dosud neevidovaných.

Slezsko a Kladsko 353 mincemi, Rakouské země 84, Uhry a Sedmihrady 49, Německé státy 169, Švýcarsko 3, Francie 1, Polsko a Litva 2 a město Riga 1 mincí.⁴⁷

Nálezů ojedinělých a ztrátových mincí (JM)

Nálezům jednotlivých mincí se již věnovala H. Štroblová.⁴⁸ Tento stručný soupis tedy pouze doplním o identifikační údaje a drobné korektury:

JM 1. Kutná Hora – Hrádek, inventární číslo M1/6211.

JM 2. Kutná Hora – Havlíčkovo náměstí, inv. č. M1/5580.

JM 3. Kutná Hora – Kollárova ulice čp. 159, inv. č. M1/5482 až M1/5489, M1/5503 a M1/6212.

JM 4. Kutná Hora – jezuitská kolej, ve skutečnosti nebyly nalezeny dvě mince, ale tři, inv. č. M1/3369 až M1/3372.

JM 5. Kutná Hora – kaple Nejsvětějšího Srdce Páně u voršilského kláštera, inv. č. M1/3724 až M1/3728.

A konečně na závěr svého příspěvku uvedu nově nalezené mince a ty dosud v soupisech opomenuté:

JM 6. Bylany

V roce 1911 daroval Archeologickému sboru Vocel František Těšitel, mlynář z Denemarku, denár římského císaře Vespasiana, který našel na hradišti Cimburk.⁴⁹ Muzeum má ve své sbírce 11 antických mincí s původem uvedeným jako „fond Vocel“. Mezi nimi sice není žádný Vespasian, ale jeden Titus (jako císař) z roku 76 (RIC 191b).⁵⁰ Mince nemá téměř čitelný opis, a proto ztotožnění tohoto denáru s nálezovým kusem sice není jisté, ale je velmi pravděpodobné.

JM 7. Skalka u Libenic

Na jaře roku 2003 našel pan Jiří Jansa na poli poblíž dvora Skalka minci, kterou o čtyři roky později daroval muzeu. Jedná se o denár římského císaře Hadriána z let 119–122 (RIC 77).⁵¹

⁴⁷ VELÍMSKÝ, Tomáš: *Nález mincí tolarového období ve Všesokách, okres Kutná Hora* (rukopis).

⁴⁸ ŠTROBLOVÁ, H.: *Nové nálezy*, s. 150–152.

⁴⁹ *Zpráva Archeologického sboru „Wocela“ v Kutné Hoře 1908–1928*, Kutná Hora 1929, s. 11.

⁵⁰ Inv. č. M1/14299 – původní chybné určení opravil Ing. Luboš Král.

⁵¹ Inv. č. M1/14706 – v roce 2007 určil MUDr. Zdeněk Petráň.

JM 8. Čáslav – Podměstský rybník

V dubnu roku 2010 přinesl do muzea anonymní nálezce minci nalezenou na dně vypuštěného rybníka. Jedná se o pravděpodobně billonovou ražbu byzantské aspron trachy z období Komnenovců (12. až 13. století).⁵²

●□2: **BYZANC**, období Komnenovců, aspron trachy 12.–13. století.

Naleziště: **Čáslav – Podměstský rybník 2010.**

Sbírka: České muzeum stříbra v Kutné Hoře, inv. č. M1/14883. Zvětšeno 1,5:1.

JM 9. Kutná Hora – Hloušecká ulice

V roce 1972 našel p. Velímovský v prostoru hradebního parkánu v Hloušecké ulici parvus Václava II.⁵³ Bližší nálezové okolnosti ale nejsou známy.

●□3: **ČECHY, Václav II.** (1278–1305), mincovna *Kutná Hora*, parvus.

Naleziště: **Kutná Hora – Hloušecká ulice 1972.**

Sbírka: České muzeum stříbra v Kutné Hoře, inv. č. M1/8492. Zvětšeno 2:1.

⁵² Inv. č. M1/14883 – v roce 2010 určil MUDr. Zdeněk Petrář.

⁵³ Inv. č. M1/8492 – původní chybné určení H. Štroblové opravil v roce 1990 MUDr. Zdeněk Petrář.

JM 10. Kutná Hora – Cuthna Antiqua

V lednu roku 1988 provádělo muzeum záchranný archeologický výzkum na staveništi řadových rodinných domů naproti areálu hřbitova U Všech svatých v prostoru původní havířské osady Cuthna Antiqua. Geoložka muzea RNDr. Jana Pechočová zde našla parvus Jana I. Lucemburského.⁵⁴

●□4: Jan I. Lucemburský (1310–1346), mincovna *Kutná Hora*, parvus.

Naleziště: **Kutná Hora – Cuthna Antiqua 1988.**

Sbírka: České muzeum stříbra v Kutné Hoře, přír. č. 185/1990. Zvětšeno 2:1.

JM 11. Kutná Hora – Karlov

V dubnu 2010 přinesl do muzea anonymní nálezce (pravděpodobně „detektorář“) dva pražské groše Václava IV., které našel na poli u podniku ČKD.⁵⁵

JM 12. Pařížov (okr. Chrudim)

Stejný nálezce přinesl zároveň i šest dalších grošů Václava IV., které našel u přehrady.⁵⁶ V tomto případě se pravděpodobně jednalo o část z depotu neznámého rozsahu.

JM 13. Sion

Archeologický sbor Vocel přijal do svých sbírek tři mince nalezené v rozvalinách hradu Sion u Chlístovic. Bližší nálezové okolnosti sice nejsou známy, ale pravděpodobně se mince našly během výzkumu prováděného při příležitosti 500. výročí dobytí hradu, tedy v roce 1937. Jedná se o dva peníze se čtyřrázem z husitského období⁵⁷ a fenik se čtyřrázem Jindřicha IV. Bavorského, mincovna *Landsbut*.⁵⁸

⁵⁴ Přír. č. 185/90 – mince nebyla dosud inventarizována.

⁵⁵ Inv. č. M1/14884 a M1/14885 – v roce 2011 určila Mgr. Kateřina Vobořilová.

⁵⁶ Inv. č. M1/14886 a M1/14891 – v roce 2011 určila Mgr. Kateřina Vobořilová.

⁵⁷ Inv. č. M1/5429 a M1/5431 – v roce 1975 určila PhDr. Helena Štroblová.

⁵⁸ Inv. č. M1/5430 – původní chybné určení H. Štroblové opravil v roce 1990 MUDr. Zdeněk Petráň.

JM 14. Pšovka u Mělníka

Při stavbě vodní turbíny na říčce Pšovka kdesi u Mělníka byl nalezen krejcar Ferdinanda II., 1624, mincovna *Vratislav*.⁵⁹

Tato mince se do našeho muzea dostala díky svéráznému projektu středočeského KNV, který chtěl v tehdejším kutnohorském muzeu zřídit krajské numismatické centrum. Do Kutné Hory tak měly být převedeny numismatické sbírky ze všech středočeských okresních muzeí. Naštěstí se tento převod uskutečnil v roce 1981 pouze u sbírky Okresního muzea v Mělníku. Převeden byl pouze sbírkový materiál bez jakýchkoliv doprovodných materiálů, písemných podkladů nebo inventárních karet. Velmi pravděpodobně tak byl do naší systematické sbírky rozřazen nejeden mincovní depot, který původně mohl být, ale také nemusel, řádně zpracován a evidován v mělnickém muzeu.

JM 15. Kutná Hora – voršílský klášter

V roce 1986 byl při záchranném archeologickém výzkumu v areálu zahrady voršílského kláštera nalezen krejcar Leopolda I., 1697, mincovna *Opolí*.⁶⁰

JM 16. Kutná Hora – Karlov

Dne 17. ledna 1993 nalezla geoložka muzea RNDr. Jana Pechočová při povrchovém sběru na poli polturu Marie Terezie, 1753, mincovna *Hall* – ražba pro Uhry.⁶¹

JM 17. Solopysky

V roce 1966 byl na poli u Solopysk nalezen krejcar Marie Terezie, 1760, mincovna *Kremnica*.⁶²

⁵⁹ Inv. č. M1/9649 – původní chybné určení H. Štroblové opravil v roce 1990 MUDr. Zdeněk Petráň.

⁶⁰ Inv. č. M1/13307 – v roce 1987 určila PhDr. Helena Štroblová.

⁶¹ Inv. č. M1/14374 – v roce 1993 určila RNDr. Jana Pechočová.

⁶² Inv. č. M1/3371 – v roce 1968 určil PhDr. Milan Skřivánek.

73 • 2018 - 3-4

NUMISMATICKÉ LISTY 73 • 2018 ■ 3-4

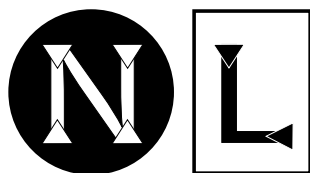

Autor: akademický malíř Vladimír Pavlica. Lícni strana.
Sbírka: Česká národní banka. Zvětšeno 2:1.

20 | NÁRODNÍ
MUZEUM
let

NÁRODNÍ MUZEUM
ČESKÁ NUMISMATICKÁ SPOLEČNOST

Numismatické listy

73 • 2018 • 3–4

Vedoucí redaktor / Chief Editor: Luboš POLANSKÝ.

Redakce / Editors: Michal MAŠEK, Luboš POLANSKÝ, Jiří SLÁMA

Redakční rada / Editorial Advisory Board: Marek CAJTHAML, Petr HAIMANN,
Dagmar KAŠPAROVÁ, Jiří MILITKÝ, Věra NĚMEČKOVÁ, Vlastimil NOVÁK,
Borys PASZKIEWICZ, Zdeněk PETRÁŇ, Eduard ŠIMEK, Jan VIDEMAN, Petr VOREL.

Jazyková redakce / Language Editor: Roman LANG.

Kontakt / Contact Address: lubos_polansky@nm.cz • 224 497 283.

Anglická abstrakta a resumé překládá / English abstracts and summaries translated by
Gabriela & Vlastimil NOVÁK.

NÁRODNÍ MUZEUM

Vydává: Národní muzeum ve spolupráci s Českou numismatickou společností.

Technická příprava a grafická úprava: Quattro-Production s. r. o.

Tisk: Kleinwächter Holding, s. r. o.

Přímý prodej zajišťuje stánek v Nové budově Národního muzea. Distribuci povinných výtisků,
výtisků pro předplatitele a distribuci volných výtisků zajišťuje Obchodní oddělení,
Národní muzeum, Vinohradská 1, 110 00 Praha 1, telefon 224 497 159, fax 222 246 047
(ze zahraničí: telefon +420 224 497 159, fax +420 222 246 047), e-mail: publikace@nm.cz.
Zde se přijímají i objednávky předplatného, z ČR i ze zahraničí a poskytují informace o cenách
předplatného. Členům České numismatické společnosti zasílá Česká numismatická společnost,
Arménská 1372/10, 101 00 Praha 10 - Vršovice, telefon 271 730 775.

Vychází dvakrát ročně jako dvojčíslo.

Redakční uzávěrky jsou 1. dubna a 1. září.

Pokyny pro autory najdete na www.nm.cz/publikace.

© Národní muzeum, Václavské náměstí 1700/68, 110 00 Praha 1 - Nové Město.
ISSN 0029-6074 (print), 2533-5650 (online), MK ČR E 568. Praha 2019.

a

b

● **5: Příběhy z muzejních sbírek. Výstava k 140. výročí založení Českého muzea stříbra,**
garant výstavy: Josef KREMLA, autoři textů: Josef Kremla – Jana Králová,
9. května až 30. září 2017 Kutná Hora – Hrádek.

a) poklad Kácov 1951 (HN 9); b) poklad Kutná Hora – Mišpulky 1934 (HN 2).
Čísla v závorce odpovídají katalogu.

Vyobrazení k článku Josef KREMLA, *Depoty uložené v kutnohorském muzeu*, s. 146–155.

O b s a h

● □ Zdeněk PETRÁŇ <i>Michal Mašek padesátníkem!</i>	103
● □ Luboš POLANSKÝ <i>Bibliografie prací Michala Maška za léta 2002–2018</i>	104
● □ Zdeněk PETRÁŇ <i>Antoninus Pius – císař reprezentující „zlatý věk“ římského impéria</i> <i>Petráň, Antoninus Pius – Emperor representing the 'Golden Age' of the Roman Empire</i>	112
● □ Július FRÖHLICH <i>Tri neznáme typy keltských mincí zo stredných Čiech</i> <i>Three unknown types of the Celtic coins from central Bohemia</i>	116
● □ Jiří MILITKÝ <i>Neznámý keltský ¼statér – typ hlava Athény / čtyřnohé zvíře</i> <i>Unknown Celtic ¼-stater of the Athena head / four-legged animal type</i>	123
● □ Lenka VACINOVÁ <i>Vzácná varianta republikánského denáru typu RRC 222/1</i> <i>A rare variety of the Roman Republican denarius of the RRC 222/1 type</i>	130
● □ Jan BOUBLÍK <i>Výrobní defekty na pražském groši Václava IV.</i> <i>Defects in production of one Prague grossus struck under Wenceslas IV.</i>	139
● □ Josef KREMLA <i>Depoty uložené v kutnohorském muzeu</i> <i>Coin hoards preserved in the Kutná Hora (Kuttenberg) museum</i>	146
● □ Lukáš RICHTERA – Matěj BŘEZINA <i>Okrojené falsum pražského groše Ferdinanda I. a problematika okrajování pražských grošů</i> <i>Clipped forgery of the Prague grossus of Ferdinand I and problems with clipping of the Prague grossi</i>	156
● □ Eduard ŠIMEK <i>K počátkům kutnohorské ražby tolarů Maxmiliána II. v roce 1573</i> <i>Notes to the beginning of the thaler production under Maximilian II in Kuttenberg in 1573</i>	174
● □ Pavel VOJTÍŠEK <i>Zajímavý vratislavský tříkrejcar Ferdinanda II.</i> <i>An interesting three-kreuzer piece struck under Ferdinand II in Breslau</i>	180
● □ Daniel KOVÁŘ <i>Pamětní medaile v základním kameni kostela sv. Anny v Českých Budějovicích</i> <i>A commemorative medal reminding setting of the foundation stone of the St. Ann Church in České Budějovice</i>	184
● □ Šárka VICHEROVÁ <i>Pamětní mince vydané v roce 2018</i> <i>Commemorative coins produced in 2018</i>	189
● □ konference <i>Archeologie a veřejnost 10/2018. Neprofesionálové v archeologii.</i> <i>Modely interakce archeologie a uživatelů detektorů kovů (Miroslav DAŇHEL)</i>	198